

Szombat, márczius 12.

Eintr Zugmond: Az enyemem sem fogadják el?

Nyíri Sándor: A mi Eintr Zugmond t. képviselő ur határozati javaslatát illeti, az ellen nem tartozom akadályt nem volna, de méltóztaték tekintetbe venni, hogy a közös hadügyminiszter ur a delegáció tárgyalásai alatt ezen kimutatásokat amennyi előterjesztés és azok a t. Háznak színtén tudomására jutnak, lévén a delegáció csak egy bizottsága az országgyűlésnek. Kérem kimutatást tehát az országgyűlés részére kérni felesleges munkaszaporítás.

Végül bator vagyok még Hellebronth Héza t. képviselő urnak indítványára vonatkozólag, a melyben azt kívánja, hogy a hadkötelezettség ne képezze házássági tiltó akadályt, a t. Házat kéri, hogy ezt ne méltóztaték elfogadni. Multi-kori zavarok miatt a képviselő ur igen ügyesen egy csomó érveléssel csoportosított, mely szerinte alkalmas arra, hogy kímálta az államnak a hadkötelezettség, de a főtér, a tisztán katonai szempont annyira ellene szól, hogy teljesen lehetetlennek tűnik a rendezés megvalósítását. Méltóztaték ugyanis megmondani, hogy kimondták, hogy bárki a védőkötelezettség előtt, mielőtt a sorozaton megjelenik és tényleges szolgálatát befjezte, nősihet, ki fogja családjának gondját viselni a tényleges szolgálat alatt? Nem természetesen, hogy ezen emelne, a kik tudják, hogy családjaikat, gyermekeit oda-haza vannak, szolgálatukat nem fogják a megváltozott komolysággal és odaadással elvégezni. (Ház! Úgy van! jobboldal.) Mert mindig aggodnak, az ő figyelmük mindig el van terelve és így az iskolázott, kiképzésnél nem képezhetnek oly megbízható, odaadó elemeket, amilyeneket követelnünk kell. Ezeknél méltóztaték a komoly eszt. venni, hiszen éppen a t. képviselő ur mutatott több példával rá, hogy a nős emberek sokkal megbízhatóbbak, megmondhatóbbak. Esemre, hogy erk. csillag is szívesebben, megbízhatóbbak, de a döntés pillanatában, mikor arról van szó, hogy egy tényleges veszélynek kell szembe nézni, mint ahogy a t. képviselő ur azt kifejtette, éppen akkor gondolják meg, hogy a családjukat bajnak, veszélynek ki ne tegyék.

A mi a második határozati javaslatot illeti, hogy a határozati módosítást engedélyeztet Budapesti a polgármester, a törvényhatóságokban pedig az alispán adja meg, most szintén nem tartja elfogadhatónak, hátrá a tartalmát, lényegével egészen és nagyjában egyetért. Csak arra vagyok bator utam, hogy egy ezt a szabályt, mint meg igen sok más, eddigmég sokkal humánusabb rendelkezésbe foglaljuk az új végrendelet alkotásánál tekintetbe fogjuk venni. (Helyeslés jobboldal.)

Ezek után kérem a t. Házát, méltóztaték ezen törvényjavaslatot részleteiben is, ha lehet vita nélkül, elfogadni. (Elnök helyeslése a jobboldalon.)

Münch Aurél előadó elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

A javaslatot elfogadják.

A Ház általános határozat elfogadja az unjonezjavaslatot a felvett Tóth János javaslatának kivételével az összes határozati javaslatokat.

Szavazás közben házszabályt volt arról, hogy ellenpárt mikor lehet kéri a szavazást. A házszabály szerint ellenpárt akkor van helye, ha az eredmény kétséges. Az elnök úgy magyarázza a szabályt, hogy ellenpárt rendel-e akkor, a mikor 5 kétséges az eredmény. **Kabik Béla, Ugron Gábor és Poányi Géza** szerint pedig akkor kellene ellenpárt ellen-deln, ha azt a képviselők közül többen kívánják.

A részletes vita.

A részletes tárgyalás során, a javaslat cím-nél **Szederkényi Nándor** módosítást ad be, hogy a magyar háusergnek szavazását az unjonezjavaslatot az országgyűlés.

Lengyel Zoltán is módosítást ad be arra, hogy a javaslat ne az 1903. évi érvény megszavazandó, hanem az 1903-ik évi érvény unjonezjavaslatról szóljon.

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter ehhez hozzájárul.

Gróf Zichy Aladár az esetre, ha nem fogadják el Szederkényi javaslatát, úgy kéri, hogy az így változtatás meg: a magyar sorhad-csapatok stb.

Holló Lajos támogatja a Szederkényi javaslatot.

Münch Aurél előadó is az eredeti címet kívánja elfogadni, mert évek óta mindig így használták. (Felelettel a jobboldal.)

Elnök szavazás alá bocsátja az indítványokat és így a Ház Szederkényi és Zichy indítványt elveti és elfogadja Lengyel Zoltán indítványt.

Holló Lajos indítványt nyújt be s itt is követeli, hogy úgy szavazzon az a szakasz, hogy az összes hadserg kiegészítő részét képező magyar hadserg.

Szederkényi Nándor támogatja Holló indítványt.

Münch Aurél előadó az eredeti szöveg fenntartását kéri.

Elnök szavazás alá bocsátja a szakaszt s azt a többség változtatni el fogadja.

A második szakaszról szólt a senki sincs fel-iratkozva.

Nyíri Sándor szól s három módosítást tesz. 1-szor a sorozás idejét 1903. márczius 21-től április 31-ig határozza meg, 2-szor az előkészítő munka s a sorozás előtt történjen, hogy a tartalékosok 1 hónapig hamarabb mellesnek a háza, 3-szor a szolgálati idő s a kötelezettség újból megállapítását, hogy az 1889. VI. törvénnyel, államnyába lép-tőlül megfelelő napra ér véget a szolgálatok.

Ugron Gábor: Kéri a harmadik pont kinyomtatását s tárgyalását.

Nyíri Sándor: Itt kezdve megmondom a szó, mert az elmúlt három hónap is beszámolták a szolgálalra a rendes legénység, mint az önkéntese-nél. (Helyeslés jobboldal.)

Darózi Aladár jegyző felolvassa a módosítást.

Ugron Gábor: Azt kéri, mi szükség van arra hogy a nagykövetségek után tovább bentartják a legénységet, mert megvárhatják, hogy akkor fogadják az unjonez javonulni s 40 ezer emberrel több lesz szolgálatban, amire pedig nincs költség megszavazva.

Nyíri Sándor: Teljesen ki van zárva, hogy itt létszámmegnövelés volna szó, azért kéri Ugron módosítást elvetni.

Elnök kérdésére a Ház többsége a honvédelmi miniszter módosításával fogadja el a szakaszt.

A harmadik szakaszról **Bakay László:** Mikor ennek a javaslatnak a tárgyalását befejezik, nem lehet megjelölni azokról a szegény alkotóról, a kiket elküldtek azért, mert három évnél tovább nem akartak szolgálni és hién igazságukhoz tiltakoztak. Humánusabb dolgot nem végezhetnek, mintha a honvédelmi miniszter a királynál érvényesítheti befolyását a szegény alkotókat megkegyelmezése érdekében. (Taps és helyeslés a székelyoldalon.)

Nyíri Sándor: Biztosítja a Házát, hogy nem

EGYETÉRTÉS

lédi hazafias polgárokról, mely azok egyenlőségével, független érzelmeivel nem fűszere. A nevezett cikket a legszemélyesebb támadója meg Kossuth Ferenc, Czegléd szerető képviselőjét s az arzátlanság vakmerő fordítását az állítja, hogy Czegléd város polgársága nincs meglegedve képviselője politikájával. Erre a képtelen állításra rövid feleletünk az, hogy az a lap hazudott. Czegléd, 1904. márczius 11. A független-égi párt elnöksége B. Molnár Sámuel pártelnök.

Vetter gróf baktólvesel. Az osztrák Reichsrath elnökéről közismert dolog már erre mivelünk is, hogy annyit ért az elnökléshez, mint a hajdu a harangöntéshez. Mikor ott ül abban a székben, ahol létejelellettel és a tudás föntével kell urálni egy nagy gyülekezetet (különösen, ha olyan viharos gyülekezet, mint a cseh, meg német urak), bizony Vetter gróf ur mesés tehetetlenségéről tesz tanúságot minduntalan. Ma is akkora baktólveset követett el, hogy mesés. Így mondja el az esetet telefonon bécsi tudósítónk: Mindjárt azután, hogy a Reichsrath ülését megnyitották, gróf Vetter jelentette, hogy Ryba új, cseh képviselő interpellációt nyújtott be főpntmann Gerhart Rosa Bernat című darabjének beütése miatt s a darabnak sző szerint való felolvását kéri. Gróf Vetter bejelentése után hozzátette, hogy nem enged meg a szó szerint való felolvasást, mert ez a szerzői jog megsértése volna és ő nem akarja magát kitenni annak, hogy megdölgögöljön és kárpótlást követjenek tőle. A jövőben is így fog eljárni. Stranszky képviselő, tekintettel arra, hogy az elnök elrendelése nemcsak erre, hanem más a jövőben bekövetkező esetekre nézve is fontos, az eset megvitátását kéri, mert végre is tudnia kell a képviselőháznak, hogy szabad-e valkinek a könyvtől felolvasni. Gróf Vetter zavarba jött, kapkodott a házszabályok után, az obstrukció e szimpla trükkje egészen kihozta a sodróból. Végre mutatán Kaiser alelnök elalaposan átunulmányozta a házszabályokat szavazásra bocsátotta Stranszky kérelmét. Dworkák képviselő névszerűt szavazást kívánt, a mi az ifju eszek és a dalszavok kelli számmal támogatják, de mielőtt szavazásra került volna a sor, gróf Vetter hebegve mondta: — Előbbi kijelentésemet vissza kell vennem, mert a házszabályokat úgy is alaposan átunulmányoztam, arról győződtem meg, hogy az elnöki enunziáció főútt vitának egyáltalában nincs is helye.

Eltelen zsvajv keredkedett erre, az elnököt leburkolta, de mire Stranszky újra szórt kéri, az elnök arra hivatkozott, hogy már az iratok felolvasásánál tartanak s szót nem adhat neki.

Ime, így elnököt Vetter gróf. Amint mi Bécsből halljuk, nem sokáig fog elnökölni, mert hamarosan lemondják, sőt az utódlást is emlegetik már dr. Eschenbach személyében.

A gyűlés további részében egyébként — mondja tovább a fent tudósítás — az ifju eszek által indítványozott 8 névszerűt szavazás befejezés után a ház áttért az ifju eszeknek az iparügy megváltoztatására vonatkozó sürgősségi indítvány tárgyalására. Mután az indítványozó megindokolt indítványát, a tárgyalást megszakították. A rosaszaló bizottság jelentését a Senal-Stein-Herzog esetben nem tárgyalták, mert a bizottság összes tagjai lemondtak. A választás az ülés után történt meg. Következé ülés honap lesz.

Az ország hangulata.

— A harcz után. —

Az egész országban végigrezgett az az érzés, a mi a tegnapi ülés váratlan, nagy eseménye támasztott. S az egész országból jön tanúságtétel a mellett, hogy a függetlenségi párt a közhangulatnak adott kifejezést a mikor szabaddá tette a parlamenti munkát. Az elharthatatlannak tetsző akadályt a hazaszerető meleg szelleje vitte el az utból. S meglegedéssel, friss erővel, bizalommal az ország jövőjében indul neki a parlament a nagy munkának.

A mai naptól azonban jórészt még a tegnapi meglepetéskeltette öröm foglalt le magának. Az a nagy erkölcsi töké, a mivel ennek az emléke gyarapította nemzeti kincs-tárunkat, a mai napot is ünnepi hangulattal avatta. Ennek a hatása alatt fogadta el a Ház ma az unjonezjavaslatot is, úgy, hogy honap már az indemnítási javaslat kerülhet sorra.

A tegnapi események nyomában támad hangulatról az alábbi tudósítások számolnak be:

A képviselőház folyosóján.

A képviselőház folyosóján természetesen a tegnapi eseményekről folyt a szó. Vidáman, tréfálkozva beszélgettek egymással a képviselők, hogy a beke csak gygyverszandó s már honap megint megkezdődik az obstrukció.

Persze Thaly Kálmán ünneplik ma is minden pártból. Nagy csomó tavirat van a háza alatt s minden perczen ujjakat hoz a postás Delig szízhetyen sürögnyit kapott s Perczel Deszó is szaporítja az örömet két sürgönyvel, a mi a képviselőház elnökségéhez intéztek. Az egyik így szól: — Ud' a magyar képviselőnek hazafias elhatározásuk. A tegnapi esemény örömeiket csakal szemükbe. Oni mily megkönnyebbülten sóhajtunk fel. E nap örök emlékre gyűjtést indított valami örökös megmaradó látható jeltre, valószínűleg egy Budapestten felállítandó békeutca. Négyzszáz bécsi magyar.

A másik, az már 'rövidebb és csupán annyit mond:

ez alkalommal örömmel szívünk hálját ez uton tolnácsolhatunk Nagyságodnak. Kecsemént.

Körmözei vendéglő asztaltársaság.

El merem mondani országgyűlési indítványodér milliószor üdvözöl 85 éves honvé.

Abony.

Anthos János, ezredes.

A legnagyobb lelkesedéssel üdvözöljük a béke napján hazafias magatartásodért.

Abony.

A független polgárok.

Fogadj tegnap igaz hazaszeretettel fakadott sikeres felszólalásod alkalmából üdvözlőmet barátai közöttéssel.

Arvarátalja.

Kubinyi Miklós, uradalmi kormányzó.

Ki a döntő pillanatban meg nem ölelheted, az őszinte hazaszeretettel által megszentelt szavaddal kivívott nagy győzelemedért, lelkesedve üdvözöl régi hű barátod.

Debreczen.

Kiss Albert.

Nemes fellépésed a nemzet osztatlan lelkesedése és hálján kíséri. Fogadja zsvensen az élté eredménye telet örömmel teit szívünk őszinte üdvözlését. Isten áldása hazánk boldogságára.

Losonci függetlenségi párt, Gelléri Endre alelnök.

Éljen soká Thaly Kálmán! Ezt kívánja **Szily Kálmán,** (A rim rossz, de a kívánság őszinte.)

A lelkesedés és öröm igaz érzésével üdvözöljük a kibontakozás hazafias tényezőit és lelkes hőseit.

Több lengyelül honpolgár nevében: dr. Borcsényi Gerő és dr. Fürst Ede.

Ezenkívül Klein Mór Budapestről, a pozsonyi állami kórház orvoskara s Rosenfeld Arvarátal-járól gratulál a tegnapi nap hőseinek.

A bécsi sajtó.

A bécsi sajtó irigykedve és sok helyütt eléggé leplezett ingerültséggel ír a magyar politikában hecdott jelentős változásról. Lejelenlőben az osztrák lapok közt a *N. Fr. Presse* mai számának vezércikke, melyből a következők részt adják ismétlésnek.

A béke napja nemcsak Magyarországra nézve döntő jelentőségű, hanem az egész monarchiára nézve is. Semmi kétség az irant, hogy a magyarországi alkotmány állapot visszaillesztése a magyar parlamentnek visszahelyezése előbbi jogokba és magyar kormányának ezen a téren való megörökösödése a monarchia két államának egymáshoz való viszonyát alaposan megváltoztatja. A magyar obstrukció a két állam erje közt mutatkozó *disparitást majdnem teljesen kiegyenlítetté.* Ausztria a cseh obstrukció miatt nem érthette el Magyarországi hatalmát, de a magyar obstrukció ezt a hatalmát lezserítette majdnem a mi győzelegünk szinonimára. Különböző jelenségek, a melyeket egy évvel ezelőt meg lehetne tekinteni tartatlannak, hazzel foghatlan bizonyítják ezt. Mi lett a Szál-féle formula, mely Danokos kardjából lebegőt fölöttünk? Az idegenség olasz szerződést megkötötték, noha a Szál-formula tiltja a szerződés kötését, meg az új autonóm vámtarifa meg néma s noha a felhatalmaz törvényjavaslat meg most sincs megszavazva. Nem-tországi is tárgyalnak, ha a gyermeket nem meik néven nevezzük Ugy látszik, hogy a kiegyezési javaslatuk nem tartoznak ama dolgok közé, melyekre nézve a magyar obstrukció leszerelt, elkinébe azonban attól, hogy a mai nap előreláthatólag hosszú időre elveti minden magyar partnak obstrukció-kévdét: azzal, hogy az olasz és német kereskedelmi tárgyalások számára a felhatalmaz törvények biztosítva vannak, a kiegyezésnek is preudikálva van. Arra pedig, hogy azok a kereskedelmi szerződések, melyeket ezeknek a meghatalmazási törvénynek az alapján kötani fognak, csak 1907-ig legyenek érvényesek, senki sem gondol komolyan. Az a törvényhozás pedig, amely ezt a felhatalmazást megszavazta, aligha szánja rá magát arra, hogy a vámtarifát a szerződés kötéséig a jövőre elhárítsa. De éppen olyan világos az is, hogy Ausztria és a község javára így módon helyreállt egyensúly az obstrukció leszerelése ismét nagyon megráztarta s éppen ez az, ami a két államnak egymáshoz való viszonyát megváltoztatta. Magyarország a mai nappal nemcsak alkotmányát és parlamentjét kapta vissza, hanem a monarchiában való tulusját is, amelyet 1897-ben és 1899-ben olyan nagyon éreztünk.

ez alkalommal örömmel szívünk hálját ez uton tolnácsolhatunk Nagyságodnak. Kecsemént.

Körmözei vendéglő asztaltársaság.

El merem mondani országgyűlési indítványodér milliószor üdvözöl 85 éves honvé.

Abony.

Anthos János, ezredes.

A legnagyobb lelkesedéssel üdvözöljük a béke napján hazafias magatartásodért.

Abony.

A független polgárok.

Fogadj tegnap igaz hazaszeretettel fakadott sikeres felszólalásod alkalmából üdvözlőmet barátai közöttéssel.

Arvarátalja.

Kubinyi Miklós, uradalmi kormányzó.

Ki a döntő pillanatban meg nem ölelheted, az őszinte hazaszeretettel által megszentelt szavaddal kivívott nagy győzelemedért, lelkesedve üdvözöl régi hű barátod.

Debreczen.

Kiss Albert.

Nemes fellépésed a nemzet osztatlan lelkesedése és hálján kíséri. Fogadja zsvensen az élté eredménye telet örömmel teit szívünk őszinte üdvözlését. Isten áldása hazánk boldogságára.

Losonci függetlenségi párt, Gelléri Endre alelnök.

Éljen soká Thaly Kálmán! Ezt kívánja **Szily Kálmán,** (A rim rossz, de a kívánság őszinte.)

A lelkesedés és öröm igaz érzésével üdvözöljük a kibontakozás hazafias tényezőit és lelkes hőseit.

Több lengyelül honpolgár nevében: dr. Borcsényi Gerő és dr. Fürst Ede.

Ezenkívül Klein Mór Budapestről, a pozsonyi állami kórház orvoskara s Rosenfeld Arvarátal-járól gratulál a tegnapi nap hőseinek.

A bécsi sajtó.

A bécsi sajtó irigykedve és sok helyütt eléggé leplezett ingerültséggel ír a magyar politikában hecdott jelentős változásról. Lejelenlőben az osztrák lapok közt a *N. Fr. Presse* mai számának vezércikke, melyből a következők részt adják ismétlésnek.

A béke napja nemcsak Magyarországra nézve döntő jelentőségű, hanem az egész monarchiára nézve is. Semmi kétség az irant, hogy a magyarországi alkotmány állapot visszaillesztése a magyar parlamentnek visszahelyezése előbbi jogokba és magyar kormányának ezen a téren való megörökösödése a monarchia két államának egymáshoz való viszonyát alaposan megváltoztatja. A magyar obstrukció a két állam erje közt mutatkozó *disparitást majdnem teljesen kiegyenlítetté.* Ausztria a cseh obstrukció miatt nem érthette el Magyarországi hatalmát, de a magyar obstrukció ezt a hatalmát lezserítette majdnem a mi győzelegünk szinonimára. Különböző jelenségek, a melyeket egy évvel ezelőt meg lehetne tekinteni tartatlannak, hazzel foghatlan bizonyítják ezt. Mi lett a Szál-féle formula, mely Danokos kardjából lebegőt fölöttünk? Az idegenség olasz szerződést megkötötték, noha a Szál-formula tiltja a szerződés kötését, meg az új autonóm vámtarifa meg néma s noha a felhatalmaz törvényjavaslat meg most sincs megszavazva. Nem-tországi is tárgyalnak, ha a gyermeket nem meik néven nevezzük Ugy látszik, hogy a kiegyezési javaslatuk nem tartoznak ama dolgok közé, melyekre nézve a magyar obstrukció leszerelt, elkinébe azonban attól, hogy a mai nap előreláthatólag hosszú időre elveti minden magyar partnak obstrukció-kévdét: azzal, hogy az olasz és német kereskedelmi tárgyalások számára a felhatalmaz törvények biztosítva vannak, a kiegyezésnek is preudikálva van. Arra pedig, hogy azok a kereskedelmi szerződések, melyeket ezeknek a meghatalmazási törvénynek az alapján kötani fognak, csak 1907-ig legyenek érvényesek, senki sem gondol komolyan. Az a törvényhozás pedig, amely ezt a felhatalmazást megszavazta, aligha szánja rá magát arra, hogy a vámtarifát a szerződés kötéséig a jövőre elhárítsa. De éppen olyan világos az is, hogy Ausztria és a község javára így módon helyreállt egyensúly az obstrukció leszerelése ismét nagyon megráztarta s éppen ez az, ami a két államnak egymáshoz való viszonyát megváltoztatta. Magyarország a mai nappal nemcsak alkotmányát és parlamentjét kapta vissza, hanem a monarchiában való tulusját is, amelyet 1897-ben és 1899-ben olyan nagyon éreztünk.

Közéletünk.

© A jelenet, mely tegnap játszódtott le a képviselőházban, örökös emlékeztető fog maradni a magyar történelemben, s a jövő-vendó korok egyre növekedő diadonosság fogják körülövezni azoknak a hazafiasoknak alakját, a kik meg tudták tagadni ön-énjüket, hogy szolgálhassanak a nemzetet.

Csata előtt, felsorakozván immár az ütközetre: bekegyeztetni ajánlani az ellenségnek, mindig nagy szívnek tanuie. Még akkor is, ha vesztet lesz mindenképen a háza, bármiképp végződjen is az ütközet. Mert így elhatározásuk hogy önmegtartózkodás szükségeltetik; s még a megalázódás némi látszatát — vagy az azzal való gyanusítást is — el kell viselni.

Politikai küzdelemben, ez még nehezebb talan, mint a csatában. Politikában nem lenne ugyan szabad, hogy ellenségekkel váljunk az ellenfelek, de a szerződésnek viharása közben megis azoknak válnak, meg pedig ádáz, gyűlölködő, nemcsak győzni akaró, hanem egymást megsemmisíteni vágyó, egymással meg becseületét is legázoló ellenségek.

Ily ellenfelek között odanyújtani a békejohobot, annyit jelent, hogy inkább egész multamot s egész egyéniségemet tegadom meg, semhogy vérezní engedjem a hazát. Elszunvedem a vádat, hogy igaztalan voltam eddig; magamra vállalom, hogy tévedtem és hibáztam, nem törődöm vele, gáncsolni fognak e, vagy előzékeny, de megteszek mindent, hogy elhárítsak hazamról egy nagy veszedelmet.

Az ily elhatározásokhoz nagy lélekere kell. Az ily jelenetek ritkák a történelemben.

Öregedő ember vityok, megeittem kegyerem javát, évről-évre nagyobb közzöny-nézem a politikai élet hullámlzásait, de sajnálni fogom, a mig élet, hogy nem lehettem ennek a lélekemelő jelenetnek a szemtanúja.

ez alkalommal örömmel szívünk hálját ez uton tolnácsolhatunk Nagyságodnak. Kecsemént.

Körmözei vendéglő asztaltársaság.

El merem mondani országgyűlési indítványodér milliószor üdvözöl 85 éves honvé.

Abony.

Anthos János, ezredes.

A legnagyobb lelkesedéssel üdvözöljük a béke napján hazafias magatartásodért.

Abony.

A független polgárok.

Fogadj tegnap igaz hazaszeretettel fakadott sikeres felszólalásod alkalmából üdvözlőmet barátai közöttéssel.

Arvarátalja.

Kubinyi Miklós, uradalmi kormányzó.

Ki a döntő pillanatban meg nem ölelheted, az őszinte hazaszeretettel által megszentelt szavaddal kivívott nagy győzelemedért, lelkesedve üdvözöl régi hű barátod.

Debreczen.

Kiss Albert.

Nemes fellépésed a nemzet osztatlan lelkesedése és hálján kíséri. Fogadja zsvensen az élté eredménye telet örömmel teit szívünk őszinte üdvözlését. Isten áldása hazánk boldogságára.

Losonci függetlenségi párt, Gelléri Endre alelnök.

Éljen soká Thaly Kálmán! Ezt kívánja **Szily Kálmán,** (A rim rossz, de a kívánság őszinte.)

A lelkesedés és öröm igaz érzésével üdvözöljük a kibontakozás hazafias tényezőit és lelkes hőseit.

Több lengyelül honpolgár nevében: dr. Borcsényi Gerő és dr. Fürst Ede.

Ezenkívül Klein Mór Budapestről, a pozsonyi állami kórház orvoskara s Rosenfeld Arvarátal-járól gratulál a tegnapi nap hőseinek.

A bécsi sajtó.

A bécsi sajtó irigykedve és sok helyütt eléggé leplezett ingerültséggel ír a magyar politikában hecdott jelentős változásról. Lejelenlőben az osztrák lapok közt a *N. Fr. Presse* mai számának vezércikke, melyből a következők részt adják ismétlésnek.

A béke napja nemcsak Magyarországra nézve döntő jelentőségű, hanem az egész monarchiára nézve is. Semmi kétség az irant, hogy a magyarországi alkotmány állapot visszaillesztése a magyar parlamentnek visszahelyezése előbbi jogokba és magyar kormányának ezen a téren való megörökösödése a monarchia két államának egymáshoz való viszonyát alaposan megváltoztatja. A magyar obstrukció a két állam erje közt mutatkozó *disparitást majdnem teljesen kiegyenlítetté.* Ausztria a cseh obstrukció miatt nem érthette el Magyarországi hatalmát, de a magyar obstrukció ezt a hatalmát lezserítette majdnem a mi győzelegünk szinonimára. Különböző jelenségek, a melyeket egy évvel ezelőt meg lehetne tekinteni tartatlannak, hazzel foghatlan bizonyítják ezt. Mi lett a Szál-féle formula, mely Danokos kardjából lebegőt fölöttünk? Az idegenség olasz szerződést megkötötték, noha a Szál-formula tiltja a szerződés kötését, meg az új autonóm vámtarifa meg néma s noha a felhatalmaz törvényjavaslat meg most sincs megszavazva. Nem-tországi is tárgyalnak, ha a gyermeket nem meik néven nevezzük Ugy látszik, hogy a kiegyezési javaslatuk nem tartoznak ama dolgok közé, melyekre nézve a magyar obstrukció leszerelt, elkinébe azonban attól, hogy a mai nap előreláthatólag hosszú időre elveti minden magyar partnak obstrukció-kévdét: azzal, hogy az olasz és német kereskedelmi tárgyalások számára a felhatalmaz törvények biztosítva vannak, a kiegyezésnek is preudikálva van. Arra pedig, hogy azok a kereskedelmi szerződések, melyeket ezeknek a meghatalmazási törvénynek az alapján kötani fognak, csak 1907-ig legyenek érvényesek, senki sem gondol komolyan. Az a törvényhozás pedig, amely ezt a felhatalmazást megszavazta, aligha szánja rá magát arra, hogy a vámtarifát a szerződés kötéséig a jövőre elhárítsa. De éppen olyan világos az is, hogy Ausztria és a község javára így módon helyreállt egyensúly az obstrukció leszerelése ismét nagyon megráztarta s éppen ez az, ami a két államnak egymáshoz való viszonyát megváltoztatta. Magyarország a mai nappal nemcsak alkotmányát és parlamentjét kapta vissza, hanem a monarchiában való tulusját is, amelyet 1897-ben és 1899-ben olyan nagyon éreztünk.

Közéletünk.

© A jelenet, mely tegnap játszódtott le a képviselőházban, örökös emlékeztető fog maradni a magyar történelemben, s a jövő-vendó korok egyre növekedő diadonosság fogják körülövezni azoknak a hazafiasoknak alakját, a kik meg tudták tagadni ön-énjüket, hogy szolgálhassanak a nemzetet.

Csata előtt, felsorakozván immár az ütközetre: bekegyeztetni ajánlani az ellenségnek, mindig nagy szívnek tanuie. Még akkor is, ha vesztet lesz mindenképen a háza, bármiképp végződjen is az ütközet. Mert így elhatározásuk hogy önmegtartózkodás szükségeltetik; s még a megalázódás némi látszatát — vagy az azzal való gyanusítást is — el kell viselni.

Politikai küzdelemben, ez még nehezebb talan, mint a csatában. Politikában nem lenne ugyan szabad, hogy ellenségekkel váljunk az ellenfelek, de a szerződésnek viharása közben megis azoknak válnak, meg pedig ádáz, gyűlölködő, nemcsak győzni akaró, hanem egymást megsemmisíteni vágyó, egymással meg becseületét is legázoló ellenségek.

Ily ellenfelek között odanyújtani a békejohobot, annyit jelent, hogy inkább egész multamot s egész egyéniségemet tegadom meg, semhogy vérezní engedjem a hazát. Elszunvedem a vádat, hogy igaztalan voltam eddig; magamra vállalom, hogy tévedtem és hibáztam, nem törődöm vele, gáncsolni fognak e, vagy előzékeny, de megteszek mindent, hogy elhárítsak hazamról egy nagy veszedelmet.

Az ily elhatározásokhoz nagy lélekere kell. Az ily jelenetek ritkák a történelemben.

Öregedő ember vityok, megeittem kegyerem javát, évről-évre nagyobb közzöny-nézem a politikai élet hullámlzásait, de sajnálni fogom, a mig élet, hogy nem lehettem ennek a lélekemelő jelenetnek a szemtanúja.

